

Definicija

Iznenadni srčani zastoj predstavlja neočekivanu smrt usled gubitka srčane funkcije, disanja i svesnog stanja. Najčešće se javlja kod starijih osoba od sredine 30-ih do sredine 40-ih i češće se javlja kod osoba muškog pola nego kod žena.

Iznenadni srčani zastoj nastaje usled električnog poremećaja srčane aktivnosti. Naime, srčana aktivnost istiskivanja krvi ka ostalim regijama tela se zaustavlja i kiseonikom bogata krv ne stiže do srčanog mišića.

Ovo zauzvrat uslovljava oštećenje srčanog organa.

Aдекватna medicinska pažnja je od vitalnog značaja kod inividua kod kojih se javi iznenadni srčani zastoj. U slučaju nepružanja momentalne medicinske nege, nastaje letalan ishod. Primena CPR (kompresija grudnog koša) tokom epizode napada može biti od pomoći radi pooljšanja verovatnoće preživljavanja do momenta pružanja stručne pomoći.

Simptomi

Simptomi iznenadnog srčanog zastoja podrazumevaju:

Iznenadni kolaps

Gubitak srčane funkcije/odsustvo pulsa

Prestanak disanja

Gubitak svesti

Iako se iznenadni srčani zastoj javlja bez prethodnih alarmantnih simptoma, u određenom procentu slučajeva prodromalni simptomi koji prethode iznenadnom srčanom zastoju su:

Vrtoglavica

Nesvestica

Bol u grudima

Gubitak daha

Povraćanje

Uzroci

Iznenadan srčani zastoj izazvan je patološkim srčanim ritmom koji se naziva aritmija. One predstavljaju poremećaj u električnom sistemu srca, kada srčani mišić nije u mogućnosti da istiskuje krv adekvatno. Najčešća forma aritmije naziva se ventrikularna fibrilacija, u kojoj rapidni, električni impulsi izazivaju ubrzane, disfunkcionalne ventrikularne kontrakcije pri čemu se krv ne istiskuje iz srca.

Sinusni nodus, koji predstavlja grupu ćelija lokalizovanih u gornjim desnim prostorijama srca, deluje kao prirodni pejsmejker (predvodnik) srčanog ritma koji odašilje električne impulse u pravilnom ritmu u cilju održavanja direktnog krvnog protoka iz srčanog mišića ka ostatku tela u cilju regulacije frekvence srčanog rada. U slučaju postojanja poremećaja u radu sinusnog čvora, nastaje aritmija. Kod

takvih slučajeva, nastaje ili ubrzan rad srca ili suviše spor uz iregularne kontrakcije pri čemu nastaje iznenadni prekid u srčanoj aktivnosti (iznenadni srčani zastoj).

Postoji nekoliko oboljenja srca koja mogu usloviti nastanak srčanog rada srca i oni uključuju:

Koronarno oboljenje arterija: stanje pri kome arterije postaju opstruisane ugruškom holesterolskog tipa i drugih depozita, snižavajući pri tom krvni protok ka srcu.

Srčani udar: opstrukcija krvnog protoka ka srčanom mišiću

Uvećano srce (kardiomiopatija): vid oboljenja srčanog mišića pri kome je mišićni zid srca istegnut, uvećan i oslabljen.

Valvularno oboljenje arterija: vid oboljenja srca pri kome suženje ili neadekvatno zatvaranje srčanih valvula može voditi nastanku istanjenja ili istezanja muskulature srčanog mišića, ili pak nastanku oba morfološka poremećaja.

Kongenitalno oboljenje srca: vid oboljenja srca prisutan po rođenju

Električni poremećaji u srcu: poremećaji koji uslovljavaju nastanak patoloških aritmija

Faktori rizika

Faktori koji povećavaju rizik za nastanak iznenadnog srčanog zastoja podrazumevaju sledeće:

Konsumaciju duvana

Osobe muškog pola

Stariju životnu dob

Prekomernu gojaznost

Postojanje visokih vrednosti krvnog pritiska ili holesterola

Postojanje dijabetesa

Postojanje porodične istorije koronarnog oboljenja arterija

Postojanje porodične istorije srčanog zastoja

Postojanje prethodni srčanih napada

Posojanje nutritivnog disbalansa

Upotreba ilegalnih droga

Preterana konzumacija alkohola

Komplikacije

Potencijalne komplikacije koju mogu nastati usled iznenadne srčane smrti podrazumevaju sledeće:

Redukciju protoka krvi ka mozgu, koje uslovljavaju pojavu gubitka svesti

Oštećenje mozga

Letalan ishod

Lečenje

Iznenadni srčani zastoj zahteva neodložan medicinski tretman. Postoji nekoliko standardnih protokola od vitalnog značaja u cilju lečenja iznenadnog srčanog zastoja :

Neodložna kardiopulmonalna reanimacija (CPR): procedura koja podrazumeva plasiranje pritiska na grudni koš u cilju održavanja dotoka kiseonika ka vitalnim organima organizma

Defibrilacija: procedura koja podrazumeva odašiljanje električnih šokova preko grudnog koša ka srcu u cilju kreiranja fiziološkog ritma i njegovog održavanja.

U zavisnosti od uzroka srčanog zastoja, lekar može preporučiti sledeće terapijske pristupe u cilju redukcije nastanka ponovljenog srčanog zastoja:

Antiaritmijske lekove: medikamente primenjene u cilju lečenja potencijalnih komplikacija aritmija

Kardioverter-defibrilacija: uređaj kojim se prati srčani ritam i koji deluje kao pejsmejker (predvodnik) detektovanja abnormalnog ritma. Putem njega šalju se nisko do visoko intenzivni signali koji indukuju i resetuju fiziološku srčanu aktivnost.

Koronarna angioplastika: hirurška procedura koja omogućava otvaranje opstruisanih arterija i povratak fiziološkog protoka ka srcu, u cilju redukcije rizika za nastanak težeg stepena aritmija.

Koronarna bajpas hirurgija: hirurška procedura koja podrazumeva uspostavljanje fiziološkog protoka krvi ka srčanom mišiću putem preusmeravanja krvnog protoka oko regije opstrukcije arterije.

Radiofrekventna ablacija kateterom: hirurška procedura koja podrazumeva odašiljanje radiofrekventnih energetskih signala u cilju formiranja električnih blokova i zaustavljanja aritmija.

Korektivna hirurgija srca: procedura koja podrazumeva hiruršku reparaciju disfunkcionalne valvule ili oboljenja srčanog mišićnog tkiva.

Transplantacija srca: hirurška transplantacija srca koja se izvodi kod individua u kasnom stadijumu srčane insuficijencije ili ozbiljnog oboljenja koronarnih arterija.

Prevenција

Iako ne postoje dokazani rizici za nastanak iznenadnog srčanog zastoja, postoji nekoliko preventivnih mera koje pomažu redukciju postojećih rizičnih faktora:

Podvrgavanje redovnim medicinskim pregledima kao i skrining na oboljenja kardiovaskularnog sistema

Prestanak konzumacija alkohola

Umerena konzumacija alkohola

Održavanje zdravog načina ishrane

Redovna fizička aktivnost

Uzimanje adekvatne medikamentozne terapije kod hiperholesterolemije ili dijabetesa

CRP edukacija u slučajevima kardioloških urgentnih stanja.

Zakazati sastanak

Popunite svoje podatke i odmah preuzmite rezervaciju sa Humanitas-om Kontaktirajte nas